

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์และอุปทานสินเชื่อภาคเอกชนของ

ธนาคารพาณิชย์ไทย

ชื่อผู้เขียน นายพัฒน์นัต บัญญาอนุพงศ์

ชื่อปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2547

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ ดร. เกษร หอมขจร ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. รวงทอง ชัยประสพ
3. รองศาสตราจารย์จิตรา ศุวิชรานนท์

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดของอุปสงค์และอุปทานของสินเชื่อภาคเอกชนของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ที่ยังเป็นสาเหตุให้สินเชื่อภาคเอกชนของธนาคารพาณิชย์ขยายตัวอยู่ในระดับต่ำในช่วงปีพ.ศ. 2540-2547

การศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ (1) ระดับมหภาค ซึ่งให้ข้อมูลสินเชื่อบรวมของระบบธนาคารพาณิชย์และข้อมูลชี้ทางเศรษฐกิจมหภาควิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์และอุปทานของสินเชื่อภาคเอกชนของธนาคารพาณิชย์ (2) ระดับจุลภาค โดยเลือกเฉพาะธนาคารพาณิชย์ไทย ทำการแบ่งกลุ่มธนาคารออกเป็นธนาคารขนาดใหญ่ ธนาคารขนาดกลาง และธนาคารขนาดเล็กตามขนาดสินทรัพย์ เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยด้านอุปทานของสินเชื่อรายกลุ่มธนาคาร

ผลการศึกษาในระดับมหภาคพบอัตราดอกเบี้ยไม่เป็นอุปสรรคต่อความต้องการสินเชื่อของภาคเอกชน ส่วนดัชนีการลงทุนภาคเอกชนที่เพิ่มขึ้นไม่ทำให้ความต้องการสินเชื่อเพิ่มขึ้นเนื่องจากมีกำลังการผลิตส่วนเกินในระบบการผลิตในระดับสูง ขณะที่ความเชื่อมั่นในการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนสูงขึ้นแต่ส่งผลต่อความต้องการสินเชื่อ

ของภาคเอกชนในระดับต่ำ และหลักทรัพย์ออกใหม่ของภาคเอกชนไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ต่อความต้องการสินเชื่อของภาคเอกชนได้อย่างมีนัยสำคัญ

ด้านอุปทานของสินเชื่อพบว่าปัจจัยความสามารถในการปล่อยสินเชื่อมีความสัมพันธ์กับอุปทานของสินเชื่อภาคเอกชนของธนาคารพาณิชย์ในระดับสูง แต่ไม่เป็นไปในลักษณะหนึ่งต่อหนึ่ง แม้อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมและอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงอยู่ในระดับสูงก็ตาม เป็นผลให้ธนาคารมีสภาพคล่องในระดับสูง จึงไม่ทำให้การกันสำรองหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวกระทบต่อความต้องการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ และพบว่าธนาคารพาณิชย์มีแนวโน้มลงทุนในหลักทรัพย์มากขึ้นจากความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอุปทานของสินเชื่อ

ส่วนผลการศึกษาในระดับกลุ่มธนาคารพบว่าความสามารถในการปล่อยสินเชื่อและอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงในระดับสูงไม่ทำให้กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขยายสินเชื่อได้เพิ่มขึ้น เป็นผลให้ทุกกลุ่มธนาคารมีสภาพคล่องอยู่ในระดับสูง ทำให้การเพิ่มขึ้นในปริมาณสินเชื่อในช่วงเวลาที่ผ่านมาและการกันสำรองหนี้สงสัยจะสูญที่เพิ่มขึ้นไม่กระทบต่ออุปทานของสินเชื่อ ส่วนปัจจัยอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมไม่มีความสัมพันธ์กับอุปทานของสินเชื่ออย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถปรับขึ้น-ลงอัตราดอกเบี้ยได้อย่างเหมาะสม เพราะธนาคารมีสภาพคล่องอยู่ในระดับสูง

From the study by the macro-aggregate approach, the negative sign suggests that an increase in loan rates leads to an increase in demand for loan. The high level of excess production capacity might be the explanation. The increase in consumption leads to a modest increase in demand for loan. Private securities do not significantly stimulate the demand for loan.

The study finds that the Lending Capacity (LC) is the most important factor of the supply for loan. However, such relation is not a one-to-one relationship. Loan Rate (I), Capital Account to Risk (CAP), and Allowance for Possible Loan Losses (ADA) have positive influence on the supply for loan while investment in asset (SEC) shows negative effect.

The results of the study by the micro bank-level approach suggest that Lending Capacity (LC) and Capital Accounts to Risk Assets (CAP) do not have impact on the growth of loan. The finding also suggests that every study group has high liquidity. Thus, the increase in lending activities and the Allowance for Possible Loans Losses (ADA) will not affect the supply of loan. Loan rate is not significantly related to the supply of loan. The commercial banks could not accordingly adjust the interest rate because of the high level of liquid assets.